

SOCIETATEA DE TRANSFER DE FONDURI ȘI DECONTĂRI – TRANSFOND S.A.

DISCLOSURE FRAMEWORK 2023

**Răspunsul TRANSFOND la cerințele CPSS-IOSCO
"disclosure framework for financial market infrastructures"
- Mai 2023 -**

INSTITUȚIA RESPONDENTĂ: TRANSFOND S.A., OPERATOR AL SISTEMULUI SENT

JURISDICȚIA ÎN CARE OPEREAZĂ INSTITUȚIA: ROMÂNIA

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE A INSTITUȚIEI: BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DATA PUBLICĂRII: MAI 2023

INFORMAȚIILE POT FI GĂSITE ȘI LA ADRESA: www.transfond.ro

PENTRU ALTE INFORMAȚII, VĂ RUGĂM CONTACTAȚI: info@transfond.ro

I. Rezumat

TRANSFOND susține activitatea Comitetului pentru Sisteme de Plăți și Decontări (Committee on Payments and Settlement Systems) de pe lângă Banca Reglementelor Internaționale împreună cu Organizația Internațională a Reglementatorilor de Valori Mobiliare, de încurajare a publicării de informații clare și cuprinzătoare, așa cum au fost stabilite în documentul "Principles for Financial Market Infrastructures: Disclosure Framework and Assessment Methodology – December 2012".

TRANSFOND operează sistemul SENT, prin intermediul căruia furnizează servicii de compensare a plăților interbancare în lei (transfer credit de mică valoare până în 50.000 lei normale și instant, cecuri, cambii, bilete la ordin și debite directe indiferent de valoare) și în euro (transfer credit, indiferent de valoare). Sistemul este desemnat prin Ordinul Guvernatorului Băncii Naționale a României nr. 637/15.06.2011 ca intrând sub incidența Legii nr. 253 din 16 iunie 2004 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare (care transpune în legislația română Directiva 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare).

TRANSFOND operează un sistem de compensare fiabil, eficace, cu riscuri reduse și eficient. TRANSFOND a implementat reguli și proceduri clare și transparente în operarea SENT, menite să contribuie la asigurarea stabilității sistemului financiar și la monitorizarea, gestionarea și minimizarea riscurilor implicate. Cadrul procedural și de gestionare a riscurilor permit TRANSFOND și participanților săi să gestioneze diversele riscuri cu care se confruntă în operarea și utilizarea sistemului SENT. Au fost implementate atât un cadru clar de gestionare a continuității activității, cât și reguli și proceduri robuste și eficace de gestionare a evenimentelor neprevăzute.

Consiliul de Administrație și conducerea TRANSFOND sunt angajate în menținerea unui grad de risc foarte scăzut. Acest angajament este reflectat atât în modul de gestionare a riscurilor (cum ar fi o politică conservatoare și utilizarea de metodologii consacrate), cât și în capitalizarea adecvată a societății.

Activitățile desfășurate de TRANSFOND dispun de o bază legală solidă și mecanisme de administrare corespunzătoare.

TRANSFOND este angajat ferm în asigurarea securității și eficacității serviciilor furnizate și demonstrează o abordare bazată pe managementul riscurilor în furnizarea serviciilor actuale și a noilor servicii.

II. Sumarul modificărilor majore de la ultima actualizare

Principalele modificări intervenite de la publicarea versiunii anterioare a documentului, în mai 2018, sunt următoarele:

- Diminuarea numărului de acționari de la 20 la 19, urmare a unei fuziuni prin absorbție între doi dintre acționarii societății, Banca Românească fiind absorbită de către Eximbank;
- Operaționalizarea la 22.04.2019 a componentei de procesare a plăților instant de mică valoare, în lei (SENT – CPI Lei);
- Operaționalizarea la 18.03.2021 a serviciului AliasPay, destinat inițierii de plăți utilizând numărul de telefon mobil al beneficiarului;

- Operaționalizarea la 24.11.2022 a Serviciului SANB (Serviciul Afișare Nume Beneficiar), având ca obiectiv prevenirea fraudelor în rândul clienților care efectuează plăți electronice, prin afișarea numelui beneficiarului.

III. Cadrul general de funcționare a TRANSFOND

Descrierea TRANSFOND și a piețelor deservite

Compania a fost înființată în anul 2000, ca urmare a angajamentelor României privind modernizarea infrastructurii financiar-bancare românești asumate față de Uniunea Europeană (UE), în procesul de aderare la UE.

În anul 2001 TRANSFOND a devenit operațională, preluând în regim de mandat activitatea de operare a sistemului de plăți, externalizată de către banca centrală.

TRANSFOND este o infrastructură a pieței financiare (Financial Market Infrastructure – **FMI**) responsabilă de asigurarea integrității și dezvoltarea serviciilor principale de compensare și decontare pentru (a)-transferuri tip SEPA interbancare naționale în monedă națională (leu) prin intermediul SENT – CPM Lei, (b)-transferuri tip SEPA interbancare naționale și transfrontaliere în monedă euro prin intermediul SENT – CPM Euro și (c)-transferuri tip SEPA instant interbancare naționale în monedă națională (leu) prin intermediul SENT CPI Lei. În acest scop, TRANSFOND îndeplinește rolul de administrator și operator al sistemului SENT;

Ulterior operaționalizării sistemului SENT, acesta a înregistrat o serie de îmbunătățiri majore, dintre care sunt de menționat: introducerea în anul 2008 a procesării instrumentelor de debit (cecuri, cambii, bilete la ordin) în format electronic, adoptarea în anul 2012 a standardelor SEPA pentru transferurile credit în monedă națională și introducerea participării structurate pe niveluri, procesarea transferurilor credit SEPA în monedă euro în anul 2013, adoptarea standardelor SEPA pentru debitele directe în anul 2016, introducerea în anul 2019 a procesării plăților transfer credit instant conform standardelor SEPA.

Prin infrastructura pe care a dezvoltat-o, TRANSFOND a asigurat o disponibilitate a sistemului SENT de peste 99% și în paralel a pus bazele unei noi linii de business (*e-Business*), menite să înlesnească activitatea companiilor din zona financiară. Astfel, au fost dezvoltate servicii cu valoare adăugată – **e-Arhiv@** în anul 2009 (Serviciul de Arhivare Electronică, destinat în primul rând comunității financiare din România) și **e-Factur@** în anul 2010 (Serviciul de Facturare Electronică, destinat emitentilor și destinatilor de facturi în format electronic) - care să aducă eficientizarea activității pentru companii. Dezvoltarea serviciilor e-Business reprezintă una dintre principalele preocupări ale TRANSFOND, în ceea ce privește diversificarea activității companiei.

Serviciile SENT sunt oferite prestatorilor de servicii de plată (instituții de credit, instituții de plată, instituții emitente de monedă electronică):

- persoane juridice române (bănci, cooperative de credit, bănci de economisire pentru locuințe, bănci de credit ipotecar);
- sucursale înființate pe teritoriul României de către persoane juridice străine din Spațiul Economic European, care au fost notificate Băncii Naționale a României de către autoritatea competentă din statul membru de origine.

Numărul actual de participanți la sistemul SENT este de 37 pentru Componenta CPM Lei, 13 pentru Componenta CPM Euro și 10 pentru Componenta CPI Lei.

În vederea asigurării procesării prin sistemul SENT a ordinelor de plată SEPA (transfer credit) transfrontaliere în monedă euro, TRANSFOND a încheiat în anul 2013 un acord de interoperabilitate cu Mecanismul de Compensare și Decontare (*Clearing and Settlement Mechanism - CSM*) EquensWorldline.

Volumul și valoarea operațiunilor procesate prin sistemul SENT – Componenta lei și Componenta euro sunt prezentate în tabelul nr. 1 și tabelul nr. 2 de mai jos.

Tabelul nr. 1 - Volumul plăților în format electronic în perioada 2018 – 2021 (număr tranzacții)

Anul	SENT-CT ¹ &DD ²	SENT-PI ³	SENT-CQ ⁴	SENT-BE ⁵	SENT-PN ⁶	SENT-euro
2018	102.437.619	-	856.996	170	2,591,533	614.138
2019	116.257.689	58.515	744.408	119	2,409,870	767.413
2020	132.706.940	720.010	586.828	58	1,978,358	911.143
2021	159.580.300	3.007.264	512.525	67	1,797,369	1.133.378

Tabelul nr. 2 - Valoarea plăților în format electronic în perioada 2018 – 2021

Anul	SENT-CT&DD (mil. lei)	SENT-PI (mil. lei)	SENT-CQ (mil. lei)	SENT-BE (mil. lei)	SENT-PN (mil. lei)	SENT-euro (mil. euro)
2018	338.808,74	-	11.524,30	0,31	33.111,49	2.775,10
2019	380.942,65	0,33	10.985,06	0,60	34.428,22	3.538,78
2020	404.000,41	2.095,11	13.063,23	0,16	30.265,82	3.540,69
2021	483.532,15	6.460,54	8.060,92	0,13	30.821,08	4.617,73

Rezultatele financiare ale companiei, în aceeași perioadă (2018 – 2021) sunt prezentate în tabelul nr. 3 de mai jos:

Tabelul nr. 3 – Rezultatele financiare ale TRANSFOND în perioada 2018 - 2021

Contul de Profit și Pierdere (lei)	2018	2019	2020	2021
TOTAL Venituri	64.621.131	68.287.492	77.023.953	92.265.922
Venituri operaționale	63.957.300	67.541.774	76.299.932	91.675.575
Venituri financiare	663.831	745.718	724.021	590.347
TOTAL Cheltuieli	39.126.206	41.832.376	46.070.470	47.951.280
Cheltuieli operaționale	39.107.004	41.782.221	46.039.287	47.943.465
Cheltuieli financiare	19.202	50.155	31.183	7.816
Rezultat brut	25.494.925	26.455.116	30.953.483	44.314.642
Impozit pe profit	4.080.717	4.218.418	4.865.584	6.906.459
PROFIT NET pentru anul financiar	21.414.208	22.236.698	26.087.899	37.408.183

Organizarea generală a TRANSFOND

TRANSFOND este o societate pe acțiuni cu capital privat ce funcționează în baza Legii societăților nr. 31/1990. Denumirea sa este "SOCIETATEA DE TRANSFER DE FONDURI ȘI DECONTĂRI – TRANSFOND S.A." și este înregistrată în Registrul Comerțului sub numărul J40/6820/2000.

¹ Transfer Credit

² Debit Direct

³ Plăți instant

⁴ Cecuri

⁵ Cambii

⁶ Bilete la ordin

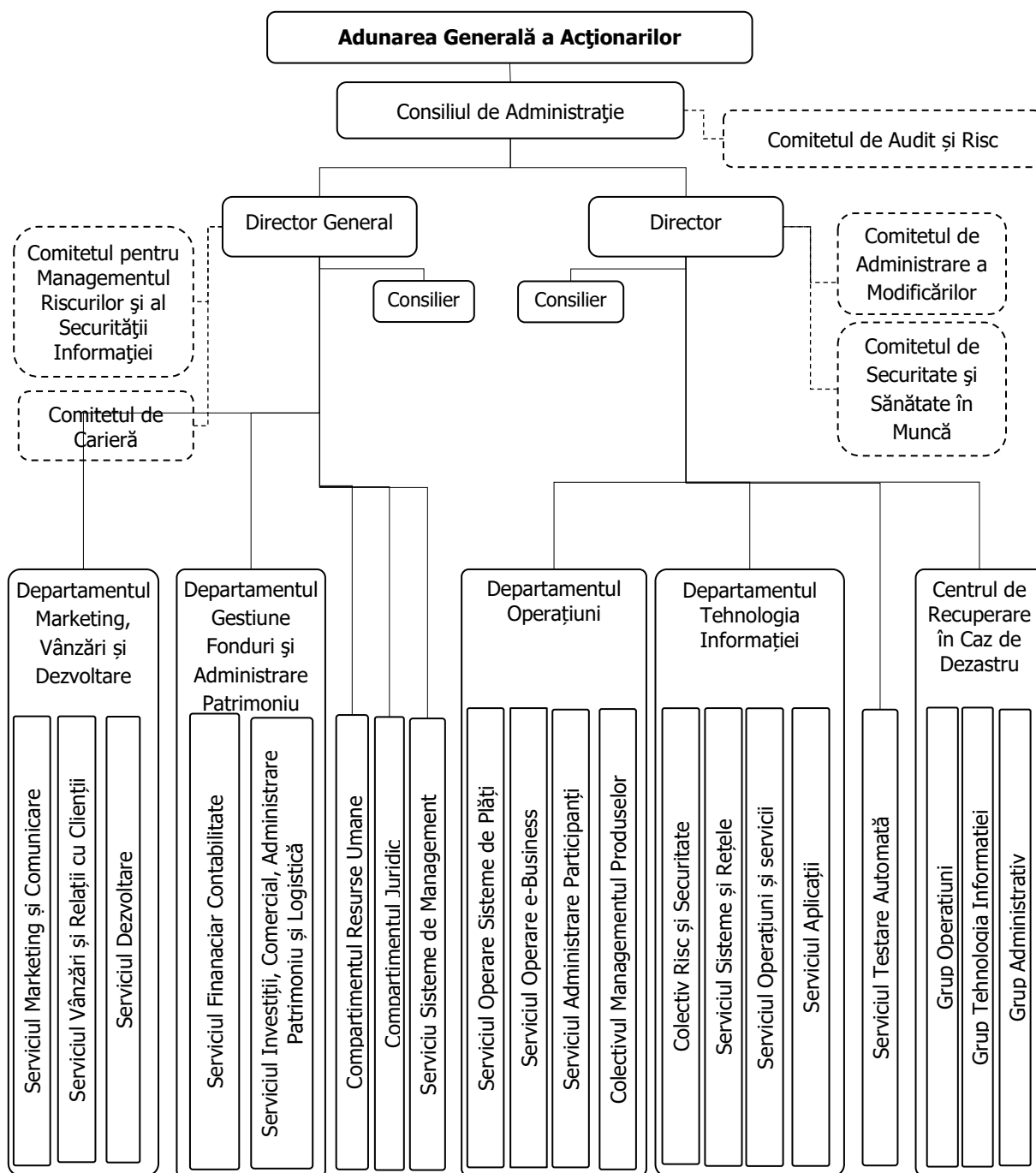
Capitalul social este de 6.720.000 lei, divizat în 6.720 de acțiuni cu valoarea nominală de 1.000 lei. Aceste acțiuni sunt distribuite între cei 19 acționari, între care și Banca Națională a României.

Conform prevederilor Actului Constitutiv, acționarii societății pot fi numai Banca Națională a României și instituții de credit reglementate de legislația bancară. Acționarii desemnează și aleg la fiecare 4 ani un Consiliu de Administrație format din 9 membri, persoane fizice.

Consiliul de Administrație stabilește direcțiile principale de activitate și de dezvoltare ale societății, iar împreună cu managementul executiv, are ca rol și răspundere stabilirea și monitorizarea îndeplinirii obiectivelor, alături de dezvoltarea de noi servicii.

Consiliul de Administrație a înființat Comitetul Consultativ de Audit și Risc (format din trei membri). La nivelul conducerii executive a societății, împreună cu șefii structurilor de lucru, conform Regulamentului de Organizare și Funcționare, au fost înființate și își desfășoară activitatea pe bază de obiective stabilite anual, următoarele comitete: Comitetul pentru Managementul Riscurilor și Securității Informației, Comitetul de Administrare a Modificărilor și a Proiectelor, Comitetul de Carieră și Comitetul de Securitate și Sănătate în Muncă.

Structura organizatorică actuală a TRANSFOND este prezentată în diagrama nr.1 de mai jos:

LEGENDĂ: — = Structură organizatorică /relație administrativă;
 - - - - - = Structură funcțională /relație funcțională

Eficiența mecanismelor de guvernanță ale TRANSFOND se reflectă atât în performanțele înregistrate în furnizarea serviciilor de plăți electronice interbancare, cât și în capacitatea TRANSFOND de a-și dezvolta și diversifica activitatea.

Cadrul de reglementare

Conform art. 22 din Legea 312 din 28 iunie 2004, "Banca Națională a României monitorizează sistemele de plăți, inclusiv instrumentele de plată, în scopul asigurării securității și eficienței acestora și pentru a evita riscul sistemic". Sistemul SENT este înregistrat în evidențele Băncii Naționale a României ca un "*sistem de compensare*", fiind astfel plasat sub supravegherea acesteia.

Funcționarea sistemului SENT este guvernată de *Regulile de Sistem ale SENT*, care au fost elaborate de TRANSFOND cu directa consultare a participanților la sistem. Aceste Reguli sunt aprobate de Consiliul de Administrație al TRANSFOND și sunt avizate de Banca Națională a României.

TRANSFOND a încheiat contracte cu toate părțile interesate relevante (membri, furnizori de infrastructură, furnizori de servicii de decontare).

Pentru asigurarea la nivelul TRANSFOND a unei baze legale solide, clare, transparente și aplicabile, a fost creată o structură de contracte (pentru detalii vezi secțiunea IV. Principiul 1 *Baza legală*) astfel:

- a) Contracte între TRANSFOND și participanții la SENT;
- b) Contracte între TRANSFOND și furnizorii de infrastructură și servicii de decontare;
- c) Alte acorduri și contracte (între TRANSFOND și alte entități).

Pe lângă conținutul specific fiecărui tip de contract, acestea cuprind clauze referitoare la confidențialitatea, securitatea și protecția datelor.

Arhitectura și operarea sistemului SENT

Sistemul SENT este un sistem hibrid cu decontare pe bază netă "întârziată" (*deferred net settlement system* - DNS), ce procesează plăți de retail electronice; acesta calculează pozițiile nete multilaterale ale participanților, pe parcursul mai multor cicluri de compensare. SENT permite participanților săi să transmită instrucțiuni de plată în format electronic, protejate prin criptare și semnare digitală.

Activitățile zilnice de compensare la nivelul SENT – CPM Lei pentru moneda locală /eu (pentru decontarea în monedă locală SENT utilizează un mecanism de garantare complet colateralizat) sunt grupate în trei cicluri de compensare. Pe parcursul fiecărui ciclu de compensare sunt efectuate următoarele activități:

- Fiecare participant își constituie garanțiile proprii, anterior începerii procesului de compensare;
- Participanții transmit către sistemul SENT propriile ordine de plată;
- Fișierele transmise sunt validate din punct de vedere tehnic și sunt acceptate pentru compensare sau sunt plasate într-o coadă de așteptare în vederea compensării ulterioare. Fișierele cu instrucțiuni de transfer credit non-SEPA (în format proprietar SENT) sunt convertite în mod automat în formatul SEPA;
- La sfârșitul ciclului de compensare, sunt calculate pozițiile nete multilaterale ale fiecărui participant. Aceste poziții nete sunt grupate într-o Instrucțiune de Decontare pe bază Netă (IDN) care este transmisă în sistemul ReGIS pentru decontare finală.

- Imediat după decontarea IDN, toate ordinele de plată de transfer credit compensate sunt transmise de către SENT fiecărui participant și sunt eliberate/deblocați garanțiile constituite de participanți. SENT transmite fiecărui participant rapoartele de sfârșit de sesiune.

Pentru procesarea plăților instant există un singur ciclu de compensare, care se finalizează în zilele lucrătoare. Activitățile zilnice de compensare la nivelul SENT – CPI Lei (pentru decontare în monedă locală este utilizat un mecanism de garantare complet colateralizat) sunt următoarele:

- Fiecare participant își constituie garanțiile proprii;
- Participanții transmit către sistemul SENT propriile ordine de plată în format SEPA, acestea fiind transmise de sistemul central participantului destinat și compensate imediat;
- La sfârșitul ciclului de compensare, sunt calculate pozițiile nete multilaterale ale fiecărui participant. Aceste poziții nete sunt grupate într-o IDN care este transmisă în sistemul ReGIS pentru decontare finală.

Pentru moneda *euro* nu este utilizat niciun mecanism de garantare. Pe parcursul fiecărei sesiuni de compensare se efectuează următoarele activități:

- Participanții transmit propriile ordine de plată;
- Fișierele în format SEPA sunt transmise și validate din punct de vedere tehnic, fiind apoi acceptate pentru compensare sau respinse;
- La sfârșitul ciclului de compensare, sunt calculate pozițiile nete ale fiecărui participant. Aceste poziții nete sunt grupate într-o Instrucțiune de Decontare pe bază Netă (IDN) care este transmisă în sistemul TARGET2-România pentru decontare finală. Sistemul SENT utilizează procedura de decontare nr. 5 cu o perioadă de așteptare de 30 de minute;
- Dacă la sfârșitul perioadei de așteptare în contul de decontare indicat de unul dintre participanți nu există suficiente fonduri disponibile, ordinele de plată ale acestuia sunt respinse, se recalculează pozițiile nete ale tuturor participanților și se transmite o nouă instrucțiune IDN către TARGET2-România pentru decontare finală;
- Imediat după decontarea IDN, toate ordinele de plată de transfer credit compensate și rapoartele de sfârșit de sesiune sunt transmise de către SENT fiecărui participant și CSM partner.

IV. Prezentarea sintetică a fiecărui principiu

În cuprinsul acestui document au fost prezentate sintetic 17 (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22 și 23) din cele 23 de Principii descrise în documentul "Principles for Financial Market Infrastructures: Disclosure framework and Assessment Methodology – December 2012". Celelalte 7 Principii descrise în documentul "Principles for financial market infrastructures: Disclosure framework and Assessment Methodology – December 2012" nu sunt aplicabile sistemelor de plăți, nefiind astfel incluse (așa cum este prezentat la pag. 14

tabelul 1 din documentul menționat). De asemenea, Principiul 12 este considerat a fi în afara ariei de cuprindere, deoarece SENT nu este un sistem de tipul "exchange-of-value".

Prezentarea sumară a fiecărui principiu

Principiul 1: Baza legală

O FMI ar trebui să aibă o bază legală bine întemeiată, clară, transparentă și executorie pentru fiecare aspect semnificativ al activității sale în toate jurisdicțiile relevante.

Prezentare sintetică

Sistemul SENT este guvernat de legislația română și de legislația europeană transpusă în legislația română.
Sistemul SENT este supravegheat de Banca Națională a României.
Cadrul legal al sistemului SENT este unul solid și este constituit din Regulile de Sistem ale SENT, documentația sistemului, contractele de participare încheiate între TRANSFOND și fiecare din participanții direcți, contractele de participare ale SENT cu sistemele ReGIS și SAFIR în vederea gestionării schemei de garantare și a decontării finale pentru moneda locală, contractul de participare al SENT la TARGET2-România în vederea decontării finale pentru moneda euro, contractul de procesare a schemelor SEPA încheiat între TRANSFOND și Asociația Română a Băncilor.
Finalitatea compensării, decontării și garanțiilor sunt garantate de Legea 253/2004 (transpunerea Directivei privind Finalitatea Decontării 98/26/CE în legislația română) și Ordonanța Guvernului 9/2004. Sistemul SENT a fost desemnat prin Ordinul Guvernatorului Băncii Naționale a României 637/2011 ca intrând sub incidența Legii 253/2004 și a fost notificat în acest sens Comisiei Europene.
Legislația aplicabilă și Regulile de Sistem ale SENT sunt publicate pe site-ul de internet al TRANSFOND. Documentația Sistemului este furnizată la cerere ca parte a procesului de aderare la sistem.

Principiul 2: Guvernanța

O FMI ar trebui să dispună de mecanisme de guvernanță, care sunt clare și transparente, să promoveze siguranța și eficiența FMI și să susțină stabilitatea sistemului financiar în general, alte considerații de interes public relevante, precum și obiectivele părților interesate.

Prezentare sintetică

Mecanismele de guvernanță ale TRANSFOND respectă prevederile Regulamentului BNR nr. 3/2018 privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată, cu modificările și completările ulterioare.
Structurile de guvernanță sunt cuprinse în Actul Constitutiv al TRANSFOND, care este aprobat de către Adunarea Generală a Acționarilor.
Activitatea TRANSFOND este stabilită de Adunarea Generală a Acționarilor. Compania este administrată de un Consiliu de Administrație format din 9 membri, din care unul este administrator independent.
Obiectivul principal al Consiliului de Administrație al TRANSFOND este acela de a asigura eficacitatea Sistemului de Plăți. Consiliul de Administrație al TRANSFOND aprobă strategia TRANSFOND și liniile directe de activitate. De asemenea, Consiliul de Administrație al TRANSFOND desemnează Directorul General și Directorul, care coordonează activitatea operativă și raportează Consiliului de Administrație al TRANSFOND.
Rolurile și obiectivele managerilor sunt stabilite în mod clar în "Regulamentul de Organizare a Activității Directorilor" și în contractele de management încheiate cu Directorul General și cu Directorul. Evaluarea obiectivelor managementului se realizează de către Consiliul de Administrație al TRANSFOND.
Toate obiectivele sunt "SMART" și sunt monitorizate continuu, atât la nivelul departamentului cât și la nivelul Sistemului de Management al Calității.
Consiliul de Administrație al TRANSFOND prezintă spre aprobarea Adunării Generale a Acționarilor un Raport Anual de Activitate.

	<p>TRANSFOND a implementat un sistem de management al riscurilor, bazat pe o Metodologie proprie de management al riscurilor. Metodologia se bazează pe indicațiile ghidurilor și standardelor internaționale (ISO 31000:2009, ISO/IEC 27001:2005, ISO/IEC 27002:2005, ISO/IEC GUIDE 73:2009) și este conformă cu acestea. Potrivit acesteia, compania realizează analize de risc periodice (anuale) ale căror rezultate sunt prezentate, analizate și aprobate de către Comitetul de Management al riscurilor și securității informațiilor și sunt prezentate Consiliului de Administrație al TRANSFOND.</p> <p>De asemenea, compania dispune de un Regulament privind organizarea și funcționarea controlului intern, ce are ca scop asigurarea unui cadru unitar privind organizarea și funcționarea sistemului de control intern în vederea respectării legilor și reglementărilor aplicabile și a realizării obiectivelor în condiții de riscuri minime. Auditorul intern este desemnat/revocat de către Consiliul de Administrație al TRANSFOND.</p>
--	--

Principiul 3: Cadrul pentru administrarea globală a riscurilor

O FMI ar trebui să aibă un cadru solid de administrare a riscurilor pentru a administra global riscul legal, de credit, de lichiditate, operațional, precum și alte riscuri.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND a implementat un sistem de management al riscurilor, bazat pe o Metodologie proprie de management al riscurilor.</p> <p>Politica globală de toleranță la risc prevede că toate riscurile trebuie monitorizate și evaluate de Comitetul de Management al riscurilor și securității informațiilor și de către Consiliul de Administrație al TRANSFOND (cel puțin anual și ori de câte ori este cazul).</p> <p>Riscurile la care sunt expuși participanții SENT sunt gestionate prin Regulile de sistem ale SENT. Acest document este disponibil public pe site-ul de internet al TRANSFOND.</p> <p>De asemenea, există proceduri de gestionare a situațiilor de urgență, aceste proceduri fiind parte integrantă a Planului de continuitate al TRANSFOND.</p> <p>Prin implementarea schemei de garantare aferente plăților în monedă națională, participanților le sunt furnizate informații privind gestionarea garanțiilor, care să le permită să analizeze utilizarea la nivelul sistemului și modalitățile de reducere a riscului de decontare.</p> <p>Sistemul de Management al Riscului este auditat periodic, atât de către auditorii interni, cât și de către cei externi:</p> <p>Cadrul de Management al Riscului este revizuit periodic.</p> <p>În scopul evaluării și controlului riscurilor la care sistemul SENT este expus de către participanții săi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fiecare participant direct la sistemul SENT transmite la momentul solicitării intrării în sistemul SENT și ulterior anual, către administratorul de sistem, autoevaluarea conformității pentru anul calendaristic precedent; • pentru participanții critici, Regulile de sistem ale SENT prevăd cerința de efectuare de către aceștia, anual, a unui test de continuitate a afacerii, precum și participarea la testele de continuitate a afacerii organizate de către TRANSFOND.
----------------------	--

Principiul 4: Riscul de Credit

O FMI ar trebui să măsoare, să monitorizeze și să administreze în mod eficient expunerea la riscul de credit față de participanți și cele care decurg din procesele de plată, compensare, și decontare. O FMI ar trebui să mențină suficiente resurse financiare pentru acoperirea integrală a expunerilor la riscul de credit față de fiecare participant cu un grad ridicat de încredere. În plus, o CCP care este implicată în activități cu un profil mai complex de risc sau care este de importanță sistemică în mai multe jurisdicții, ar trebui să mențină resurse financiare suplimentare, suficiente pentru a acoperi o gamă largă de scenarii posibile de stres care ar trebui să includă, dar fără a se limita la, incapacitatea de plată a celor mai mari doi participanți și afiliații lor, care ar putea provoca CCP cele mai mari expuneri la riscul de credit agregate, în condiții de piață extreme, dar plauzibile. Toate celelalte CCP ar trebui să mențină, cel puțin, totalul resurselor financiare suficiente pentru a acoperi incapacitatea

de plată a unui participant și a afiliaților săi care ar putea provoca CCP cele mai mari expuneri la riscul de credit agregate în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND a implementat un cadru robust de gestionare a riscului de credit, prezentat în Regulile de Sistem ale SENT.</p> <p>În cazul Componentelor CPM Lei și CPI Lei ale sistemului SENT este utilizată o schemă de garantare unilaterală, garanțiile fiind constituite pe răspunderea participanților. În situația în care la momentul decontării un participant direct decontator nu deține fonduri disponibile suficiente, garanțiile se execută automat de către Banca Națională a României, în calitate de administrator al sistemului ReGIS.</p> <p>În cazul Componentei CPM Lei a sistemului SENT nu este utilizată nicio schemă de garantare, procedura prin care este controlat riscul de credit constând în refacerea compensării, prin eliminarea din compensare a pozițiilor nete debitoare ale participanților fără lichidități suficiente disponibile în sistemul TARGET2-România.</p> <p>Riscul de credit este gestionat în baza modului de realizare a decontării în sistemele ReGIS și TARGET2-România, după principiul "totul sau nimic", prin care decontarea tuturor pozițiilor nete, debitoare și creditoare, este realizată simultan.</p> <p>TRANSFOND nu are nicio obligație să acopere pozițiile nete debitoare ale participanților săi, în cazul în care aceștia nu dispun de fonduri suficiente, astfel încât nu a fost necesară implementarea unor măsuri suplimentare de control.</p> <p>SENT permite monitorizarea continuă de către participanți a tranzacțiilor procesate (inclusiv a stării acestora), iar poziția netă a fiecărui participant este comunicată acestuia înaintea transmiterii spre decontare a instrucțiunii de decontare pe bază netă.</p> <p>Regulile de sistem ale SENT sunt revizuite ori de câte ori cadrul de reglementare și condițiile din piață se modifică.</p>
----------------------	--

Principiul 5: Garanții

O FMI care necesită garanții pentru a gestiona expunerea de credit proprie sau a participanților săi, ar trebui să accepte garanții cu risc de credit, de lichiditate și de piață scăzut. O FMI ar trebui să stabilească și să aplice în mod corespunzător haircut-uri conservatoare și limite de concentrare.

Prezentare sintetică	<p>Pentru instrucțiunile de plată în <i>lei</i> ale participanților, toate obligațiile de plată ale participanților SENT sunt garantate. Aceste fonduri/gajuri sunt blocate pe întreaga durată a sesiunii de compensare, până la momentul finalizării decontării instrucțiunii IDN. Regulile de constituire a garanțiilor sunt prezentate în Regulile de sistem ale sistemelor ReGIS și SaFIR (administrare de Banca Națională a României).</p> <p>Pentru instrucțiunile de plată în <i>euro</i>, nu a fost implementată nicio schemă de garantare (unilaterală sau bilaterală), riscul de credit fiind controlat prin refacerea compensării.</p>
----------------------	---

Principiul 7: Riscul de lichiditate

O FMI ar trebui să măsoare, să monitorizeze și să administreze în mod eficient riscul de lichiditate. O FMI ar trebui să mențină resurse lichide suficiente în toate monedele relevante pentru a efectua decontarea obligațiilor de plată în aceeași zi și, dacă este cazul, pe parcursul zilei și într-un interval de mai multe zile, cu un grad ridicat de încredere, într-o gamă largă de scenarii posibile de stres care ar trebui să includă, fără a se limita la, incapacitatea de plată a participantului și afiliaților săi, care ar genera cea mai mare obligație de lichiditate agregată pentru FMI în condiții de piață extreme, dar plauzibile.

Prezentare sintetică	<p>Expunerea sistemului SENT la riscul de lichiditate este gestionată conform Regulilor de Sistem ale SENT.</p> <p>În niciun moment sistemul SENT nu trebuie să asigure decontarea finală a pozițiilor nete ale participanților săi din fonduri proprii.</p> <p>Sistemul SENT nu necesită acordarea de către banca centrală a unei linii de credit.</p>
----------------------	---

	<p>SENT încorporează facilități extinse de monitorizare în timp real a conturilor tehnice ale participanților (instrucțiuni transmise și recepționate, poziții nete, limite de garantare, limite de expunere, nivelul garanțiilor).</p> <p>Pozițiile nete calculate pentru fiecare participant sunt comunicate acestora cu 15 minute înaintea transmiterii spre decontare a IDN aferentă CPM Lei și cu 30 de minute în cazul IDN aferentă CPM Euro.</p> <p>Regulile de Sistem ale SENT definesc în mod explicit obligațiile legate de efectuarea decontării ale tuturor părților implicate în fiecare fază a procesării.</p>
--	--

Principiul 8: Finalitatea decontării

O FMI ar trebui să asigure o decontare finală clară și sigură, cel puțin până la sfârșitul datei valutei. În cazul în care este necesar sau preferat, o FMI ar trebui să asigure decontarea finală pe parcursul zilei sau în timp real.

Prezentare sintetică	<p>Momentul din cadrul unei sesiuni de compensare la care are loc finalitatea decontării este momentul în care furnizorul de servicii de decontare (Banca Națională a României pentru moneda <i>lei</i> și TARGET2-România pentru moneda <i>euro</i>) transferă fondurile respective din/în conturile de decontare ale participanților conform instrucțiunii de decontare transmisă de SENT. Fiecare ciclu de compensare se finalizează cu decontarea pozițiilor nete în aceeași zi în care a fost calculat IDN, asigurând astfel realizarea decontării până la sfârșitul zilei de decontare.</p> <p>Regulile de Sistem ale SENT prevăd în mod clar că tranzacțiile nu pot fi revocate de un participant sau de un terț din momentul în care starea acestora devine "compensat".</p> <p>Pentru a asigura un grad ridicat de certitudine juridică privind realizarea decontării în toate jurisdicțiile relevante, participanții trebuie să pună la dispoziția TRANSFOND (a) o opinie juridică privind capacitatea juridică a instituției de a-și îndeplini obligațiile ce-i revin în conformitate cu Regulile de sistem SENT în vigoare, (b) o opinie juridică cu privire la legislația statului de origine (în cazul în care instituția este din afara Spațiului Economic European) și (c) o copie a certificatului de înmatriculare a societății din statul în care a fost înființată societatea.</p>
----------------------	--

Principiul 9: Decontarea fondurilor

O FMI ar trebui să efectueze decontările fondurilor în banii băncii centrale, acolo unde este practic și disponibil. În cazul în care nu se utilizează banii băncii centrale, o FMI ar trebui să reducă și să controleze strict riscurile de credit și de lichiditate care decurg din utilizarea banilor băncilor comerciale.

Prezentare sintetică	<p>Decontarea finală a pozițiilor nete calculate de sistemul SENT este realizată în conturile gestionate de banca centrală, în următoarele sisteme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • în sistemul ReGIS administrat de Banca Națională a României (utilizând în primul rând fondurile disponibile din contul de decontare al participantului la Banca Națională a României, apoi din fondurile rezultate din execuția gajurilor efectuată de Banca Națională a României) – pentru decontarea în moneda <i>lei</i>; • în sistemul TARGET2-România, administrat de Banca Națională a României, în conturile proprii ale participanților sau în conturile altor participanți ce au încheiat un acord de decontare cu participantul SENT – pentru decontarea în moneda <i>euro</i>. <p>TRANSFOND nu efectuează decontarea pe conturi gestionate la nivelul său. Fiind un sistem cu decontare multilaterală pe bază netă, decontarea pe conturile clienților săi (în sistemele ReGIS sau TARGET2-România) este efectuată simultan pe toate conturile.</p>
----------------------	---

Principiul 13: Reguli și proceduri privind incapacitatea de plată a participantului

O FMI ar trebui să aibă norme și proceduri eficiente și clar definite pentru a gestiona incapacitatea de plată a unui participant. Aceste norme și proceduri ar trebui să fie proiectate astfel încât să asigure că FMI poate lua măsuri în timp util pentru a limita pierderile și presiunile de lichiditate și pentru a continua să își îndeplinească obligațiile.

Prezentare sintetică	<p>Regulile de Sistem ale SENT definesc în mod clar și explicit regulile și procedurile aplicate în cazul incapacității de plată a unui participant și permit gestionarea acestei situații fără a afecta capacitatea sistemului de a continua procesarea.</p> <p>Măsurile de control al riscurilor implementate de TRANSFOND nu expun sistemul SENT riscului de decontare (risc de credit și risc de lichiditate) în cazul incapacității de plată a unui participant.</p> <p>În cazul recepționării unei notificări oficiale privind deschiderea procedurii de insolvență, participantul este suspendat. Dacă suspendarea are loc în timpul unei sesiuni de compensare, pozițiile nete deja calculate sunt decontate în sistemele ReGIS/TARGET2 - România conform regulilor acestor sisteme; instrucțiunile recepționate după acest moment vor fi invalidate de către sistemul SENT.</p>
----------------------	--

Principiul 15: Riscul General de Afaceri

O FMI ar trebui să identifice, să monitorizeze și să gestioneze riscul de general de afaceri și să dețină suficiente active nete lichide finanțate prin capitaluri proprii în vederea acoperirii eventualelor pierderi de afaceri în general, astfel încât să poată asigura continuitatea operațiunilor și serviciilor, dacă aceste pierderi se materializează. Mai mult, activele nete lichide ar trebui, în orice moment să fie suficiente pentru a asigura o recuperare sau desfășurare coordonată a operațiunilor și serviciilor critice.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND a implementat propria metodologie de gestionare a riscului. Conform acestei metodologii, TRANSFOND efectuează analize periodice de risc, ale căror rezultate sunt aprobate de către Comitetul de Management al Riscurilor și Securității Informațiilor și sunt prezentate Consiliului de Administrație al TRANSFOND. Toate riscurile identificate sunt înregistrate în Registrul Riscurilor la nivelul TRANSFOND.</p> <p>TRANSFOND dispune de rezerve de capital destinate acoperirii unor cheltuieli neașteptate sau excesiv de mari ce pot apărea în situații de stres. Aceste rezerve includ rezerve de numerar ce pot acoperi cheltuielile operaționale aferente a cel puțin șase luni de funcționare.</p> <p>Având în vedere rezultatele sale financiare solide, TRANSFOND nu a considerat necesară elaborarea unui plan de recuperare a activității sau de închidere controlată a operațiunilor și serviciilor critice.</p>
----------------------	--

Principiul 16: Riscurile de custodie și de investiție

O FMI ar trebui să protejeze activele proprii și ale participanților și să reducă la minimum riscul de pierdere și de întârziere în accesarea acestor active. Investițiile FMI ar trebui să fie în instrumente cu risc de credit, de piață și de lichiditate minime.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND realizează o separare clară între activele proprii și cele ale participanților săi: (a) TRANSFOND nu gestionează niciun fel de active ale participanților săi utilizate ca gajuri și (b) activele proprii ale TRANSFOND nu sunt utilizate în cadrul schemei de garantare a sistemului SENT.</p> <p>De asemenea, plasamentele financiare ale TRANSFOND sunt efectuate astfel încât riscurile de credit, de piață și de lichiditate asociate sunt reduse.</p>
----------------------	--

Principiul 17: Riscul operațional

O FMI ar trebui să identifice sursele plauzibile de risc operațional, atât interne, cât și externe, precum și să atenueze impactul acestora prin utilizarea unor sisteme, politici, proceduri și controale adecvate. Sistemele ar trebui să fie concepute pentru a asigura un grad ridicat de securitate și de siguranță în funcționare și ar trebui să aibă o capacitate adecvată, scalabilă. Managementul continuității afacerii ar trebui să urmărească recuperarea rapidă a operațiunilor și îndeplinirea obligațiilor FMI, inclusiv în caz de perturbări extinse sau majore.

Prezentare sintetică	<p>Monitorizarea și gestionarea riscului operațional reprezintă elemente cheie ale funcției TRANSFOND de gestionare a riscurilor. Cadrul de management al riscurilor a fost proiectat să identifice, monitorizeze și gestioneze toate riscurile, inclusive pe cele operaționale.</p> <p>Procesul de gestionare a riscurilor (riscuri și controale) este auditat anual atât de către auditorul intern, cât și de către auditori externi.</p>
----------------------	---

	<p>TRANSFOND a stabilit niveluri de calitate a serviciilor clare și explicite, atât cu furnizorii, cât și cu clienții săi, aceste niveluri fiind monitorizate permanent. Disponibilitatea sistemului SENT a depășit 99,9% în fiecare an de la operaționalizarea sa.</p> <p>TRANSFOND a implementat o Politică de securitate a informației care adresează în mod explicit confidențialitatea, integritatea, disponibilitatea, autenticitatea, trasabilitatea și controlul accesului. Această politică este aplicabilă TRANSFOND, clienților și furnizorilor săi, în conformitate cu rolurile și cerințele aplicabile. TRANSFOND a implementat un Sistem de Gestiune a Securității Informațiilor (bazat pe ISO 27001), care este certificat de către compania de servicii de certificare Intertek sub sigla UKAS din luna mai 2014.</p> <p>TRANSFOND dispune de un sediu de rezervă aflat în așteptare (localizat la peste 170 km distanță de sediul principal) ce poate prelua procesarea plăților în cazul indisponibilității sediului principal. Cerințele PFMI privind reluarea operațiunilor au fost avute în vedere la elaborarea Planului de Continuitate a Activității TRANSFOND.</p> <p>Planul de Continuitate a Activității este revizuit și testat anual. Participanții critici sunt implicați (în mod obligatoriu) în testele de continuitate organizate de TRANSFOND.</p>
--	--

Principiul 18: Cerințe de acces și participare

O FMI ar trebui să aibă criterii de participare obiective, bazate pe risc și disponibile public, care permit un acces echitabil și deschis.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND a făcut publice criteriile de eligibilitate privind participarea la sistemul SENT prin intermediul Regulilor de Sistem ale SENT, disponibile public pe site-ul de internet al companiei. Aceste criterii sunt bazate pe aspecte de natură operațională, juridică și financiară și au fost armonizate cu Directiva 2015/2366/EC; aceste criterii nu constituie un element de limitare a accesului la sistem.</p> <p>În vederea evaluării și controlului riscurilor la care TRANSFOND este expus de către clienții săi, fiecare participant direct trebuie să transmită anual o autoevaluare conform unor criterii prestabilite.</p> <p>Revizuirea cerințelor legate de acces este efectuată conform rezultatelor analizei de risc anuale și schimbărilor relevante ale infrastructurii.</p> <p>Procedurile de suspendare a unui participant sunt disponibile public în cadrul Regulilor de Sistem ale SENT.</p>
----------------------	---

Principiul 19: Modalități de participare structurată pe niveluri

O FMI ar trebui să identifice, să monitorizeze și să administreze riscurile semnificative asupra FMI ce rezultă din participarea structurată pe niveluri.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND revizuieste în mod regulat riscurile legate de participarea structurată pe niveluri în ceea ce privește riscul de decontare (pentru participanții direcți nedecontatori și participanții indirecti), juridic și operațional (accesul participantului indirect la sistem în situația în care participantul său direct eșuează). Aceste riscuri sunt revizuite în mod continuu și adresate (au fost identificate modalități de control și de diminuare a acestor riscuri) de către Comitetul de Management al Riscului și Securității Informației.</p> <p>Riscurile generate de un participant indirect sunt adresate la nivelul participantului său direct (participantul direct se angajează să garanteze obligațiile de plată ale participantului său indirect). În vederea unei gestionări eficiente a lichidității de către participantul direct, acesta poate defini/monitoriza limite de expunere pentru fiecare dintre participanții săi indirecti.</p>
----------------------	--

Principiul 21: Eficiență și Eficacitate

O FMI ar trebui să îndeplinească cerințele participanților săi și ale pieței pe care o deservește, într-un mod eficient și eficace.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND este o infrastructură a pieței financiare (FMI) deținută de o parte importantă dintre clienții săi (18 participanți și Banca Națională a României), ceea ce le permite acționarilor să își formuleze în mod direct nevoile referitoare la procesarea plăților interbancare de tip “retail”. Atât designul inițial al sistemului SENT, cât și toate dezvoltările majore ulterioare, au fost validate de întreaga comunitate bancară anterior implementării lor, inclusiv prin implicarea Asociației Române a Băncilor.</p> <p>Capacitatea de procesare a sistemului SENT a fost dimensionată în funcție de volumele înregistrate în piața românească și utilizează o arhitectură scalabilă.</p> <p>TRANSFOND utilizează mai multe mecanisme de feedback prin participarea în grupurile de lucru de la nivelul Asociației Române a Băncilor, prin recepționarea solicitărilor directe ale clienților, prin implicarea participanților săi la testarea modificărilor majore și prin transmiterea anuală de formulare privind satisfacția clienților.</p> <p>Printre prioritățile de business cele mai importante se regăsesc lărgirea adresabilității SEPA și crearea de servicii adiționale opționale, alături de diminuarea susținută a comisioanelor de procesare pe tranzacție.</p> <p>Obiectivele și nivelurile de servicii ale SENT sunt definite în cadrul Regulilor de sistem ale SENT.</p> <p>Îndeplinirea obiectivelor este monitorizată permanent conform cerințelor sistemului de management al calității. Consiliul de Administrație al TRANSFOND primește rapoarte semestriale privind eficiența și eficacitatea în general și pentru sistemul SENT în mod particular.</p>
----------------------	--

Principiul 22: Proceduri și standarde privind comunicarea

O FMI ar trebui să folosească proceduri și standarde de comunicare relevante, acceptate la nivel internațional, sau cel puțin să se adapteze la acestea, în scopul de a facilita plata, compensarea, decontarea și înregistrarea eficiente.

Prezentare sintetică	<p>TRANSFOND este adaptată pieței plăților electronice interbancare, permițând participanților săi procesarea instrucțiunilor de plată conform standardelor naționale și internaționale. TRANSFOND utilizează inclusiv procedurile de comunicare SWIFT și coduri BIC alocate de SWIFT instituțiilor bancare și financiare.</p> <p>Formatul utilizat pentru instrumentele de plată este fie proprietar SENT (transferuri credit naționale, instrumente de debit) sau SEPA ISO 20022 (transferuri credit naționale și transfrontaliere, debite directe). Interoperabilitatea cu alte sisteme este bazată pe Cadrul de Interoperabilitate EACHA.</p>
----------------------	---

Principiul 23: Publicarea regulilor, procedurilor cheie și a informațiilor de piață

O FMI ar trebui să aibă norme și proceduri clare și complete și să ofere informații suficiente pentru a permite participanților să aibă o înțelegere corectă a riscurilor, taxelor și altor costuri materiale pe care le suportă prin participarea la FMI. Toate regulile relevante și procedurile cheie ar trebui să fie făcute publice.

Prezentare sintetică	<p>Regulile de Sistem ale SENT sunt disponibile public pe site-ul de internet al TRANSFOND. Aceste Reguli descriu sistemul SENT, arhitectura și funcționarea sa, precum și drepturile și obligațiile fiecărui participant la sistem.</p> <p>Toate celelalte documente (manual de utilizare, documente tehnice, formulare de contract sunt confidențiale și sunt furnizate solicitanților / participanților în baza semnării unui acord de confidențialitate. Claritatea și completitudinea Regulilor este evaluată folosind mecanismele de feedback prezentate în cadrul Principiului 21.</p> <p>Costurile de participare și de procesare sunt prezentate integral în <i>Anexa 4</i> a Regulilor de Sistem ale SENT; aceste tarife sunt aplicate în mod uniform (nu se acordă discount-uri). Modificarea comisioanelor și a tarifelor poate fi efectuată cu aprobarea Consiliului de Administrație al TRANSFOND și cu avizul Băncii Naționale a României.</p>
----------------------	---

	TRANSFOND are dreptul să transmită instrucțiuni suplimentare Regulilor de Sistem ale SENT, privind arhitectura și utilizarea sistemului SENT și obligațiile participanților; aceste instrucțiuni sunt comunicate fiecărui participant cu cel puțin 15 zile calendaristice anterior datei de aplicare.
--	---

V. Lista resurselor disponibile public

În completarea informațiilor conținute în acest raport, pe site-ul de internet al TRANSFOND www.transfond.ro – sunt disponibile următoarele informații:

- Detalii privind acționarii TRANSFOND, Consiliul de Administrație, conducerea executivă, clienți și parteneri;
- Descrierea serviciilor furnizate;
- Regulile de Sistem ale SENT;
- Rapoarte Anuale și statistici;
- Comunicate de presă.